

ȘCOALA

Revista pedagogică a corpului
Organul oficial al Revizorilor

Inserțiuni și reclame se publică după
tarif. Manuscrisele nu se înapoiază.

Apare la

Sub conducerea
comitet de redacție.

1922
Constantin Pavel
profesor

Beius

Accepta și administrația la nivelul
Revizoratului.

INVĂȚĂTORUL ÎN SATUL REAL.*)

Iată-ne, tinere, în satul în care ai să fii învățător!
Din capul locului am să te întreb ceva: îți iubești
slujba de învățător? Ești mulțumit în sufletul d-tale
c'ai să fii învățător? Și îți pun aceste întrebări pen-
trucă ceace îți voiu spune eu, îți poate folosi, numai
în cazul când poți răspunde, în toată curățenia su-
fletească, că în adevăr îți iubești slujba. Altfel, ne
trecem vremea în zadar: poți fi cel mult un meseriaș,
niciodată apostol.

Să știi că, chiar din acest moment, ai intrat
într'un cerc vicios. Dacă nu vei ști să ești dintr'însul...
vei rămânea în el toată viața.

Starea economică a unei nații îi în intimă legă-
tură cu starea ei culturală.

Acesta-i adevărul din care naște cercul vicios,
în care te afli.

Vrei să te-apuci să ridici starea culturală; te lo-
vești de starea economică: sărăcia nu vrea să știe de
cultură. Vrei să te-apuci să ridici starea economică; te
lovești de starea culturală: ignoranța crede că știe
destul și, dă vina pe noroc, de câte ori lucrul nu esă
așa cum s'așteapta; ignoranța nu se găsește niciodată
vinovată!

Toată lumea, nu numai învățătorii, văd acest
cerc; însă nu toată lumea intră în el.

În loc să te învârtești în loc și să te îngrozești
la gândul că n'o să poți ești din el... să faci alt-
ceva! Rupe cercul! rupe-l în bucăți! Apucă-te de lucru;
începe lucrul cu bucata, și vei vedea singur, că nu
mai ești în cerc. Pentrucă nu poți face deodată tot.
Un singur lucru îți trebuie: muncă stăruitoare.

Cu ce să începi? Incepe cu lucrul cel mai na-
tural din lume, ceace știi: cultivarea satului. Dar
odată ce-ai început, *fine-te de ea*. Din ziua, în care te
vei indoi cumva de izbândă, din acea zi, să știe, că

începi a fi de prisos în sat, din acea zi intri în rân-
dul meseriașilor, înainte de-a intra în rândul aposto-
lilor. Lucrul nu va fi nici ușor, nici repede.

Să-ți spun o taină: în ziua când vei vedea că
sătenii se uită la d-ta cu drag, să știi că în acea zi
începi apostolatul.

N'aștepta ca satul să izbucnească manifestând
simpatie față de data; să te-aștepți mai sigur la o in-
diferență de ghiță.

Să nu uiți cumva că țărani nu-ți cunosc ade-
văratul rost în sat. Să nu uiți cumva că, pentru țaran,
până una alta, ești un surtucar, ca oricare altul, adică
un om care nu muncești și ai leafă. Să nu uiți că în
această pricină, vei avea greutate, când vei căuta să-
ți-l apropii sufletește.

Să-l apropii sufletește pe țaran?! Adică de ce?
Îi, bine să ne înțelegem asupra răspunsului. Eu
cred că învățătorul a făcut o greșală — explicabilă,
nu-i vorba — dar a făcut-o. Chipurile a învăța, pe
copil carte, cu gândul că ei se vor face gospodari
mai luminați. Ei!... lucrul n'a ieșit cum era plănuit.
De ce? Pentrucă învățătorul dădea drumul elevilor
săi în societate și nu mai venea în contact sufletesc
cu ei; pentrucă elevul eșea din școală nedumirit
asupra școalei; pentrucă învățătorul nu se ducea după
elevul său în societate ca să-l urmărească; pentrucă
învățătorul a scăpat tot timpul din vedere că mediul
în care intra elevul după ce eșea din școală îl făcea
să piardă tot ce câștigase; pentrucă învățătorul nu s'a
vârât în acel mediu, unde s'ar fi întâlnit cu fostul său
elev; pentrucă învățătorul n'a încercat prefacera me-
diului în care intră elevul său. A învățat elevul său
carte... și elevul simte trebuința cărții, tocmai cum
simte ologul trebuința bicicletei!

Să știi că acțiunea școalei la sate, pentruca să
se poată simți existența ei, trebuie să fie formată
din două curente: unul de jos în sus, altul de sus în
jos, iar aceste două curente trebuiesc deschise în
acelaș timp. Însă ca să hotărăști curentul de sus în

*) În numărul trecut al revistei am pomenit de opul Dlui
S. Popescu «Contribuiri la munca pentru ridicarea poporului»
Publicăm acum în extras un foarte interesant capitol din
această carte.

jos îți trebuiesc arme — nu ale jandarmilor! — iar aceste arme trebuie să ți le crezi singur; răbdarea, tactul și iubirea din partea d-tale, iubirea sătenilor, dată de ei singuri, ca armă tot în mâna d-tale. Având la îndemână iubirea, poți forma ușor convingerea, poți hotărâ indeplinirea de fapt, deci poți hotărâ și curentul de sus în jos. E destul să știi să începi.

Să știi că țărănul are o bubă la inima lui: el știe cât prețuește în ochii surtucarilor și, din această pricină, n'are încredere în noi. Nici să nu te încerci, o bucată de vreme, ca să intri în sufletul lui; vei face o încercare zadarnică. Nu-ți da voie să-i pătrunzi în toate coturile sufletului său, până când nu te va cunoaște el pe d-ta. Să știi că țărănul are mai mult tact, când îi vorba de manifestări sufletești, decât mulți dintre noi. El vrea să te poată el mai întâi cântări, vrea să știe câte parale faci și pe urmă îți da voie să intri în sufletul său, încet-încet, și numai dacă vede că ești om bun. Țărănului îi trebuie mai întâiu să te vadă... cum mergi, cum te îmbraci, cum ții capul când mergi, cât de sus ți-i nasul, cum te uiți la Român (țărăn) când îl întâlnești, cum răspunzi la buna-ziua lui, cu care frunțas stai mai mult de vorbă, cu cine umbli prin sat, cât de mare faci pasul, cum ții mâinele când mergi, ce baston porți... cum ți-i vocea, cum ți-i vorba (apăsată? înțepată? blândă? așezată?)

Pentruca să-i poți deslega limba, țărănul trebuie să știe hotărât: cine ești, ce slujbă ai, ce cauți prin partea locului și ce te-o fi făcând să ai gustul să stai în vorbă cu el.

Cu d-ta n'o să se petreacă lucrul chiar așa, dar, repet, n'o să-i poți pătrunde în suflet decât cu încetul, pe măsură ce, din cântărirea ce ți-o face, te găsește că ești „om al lui Dumnezeu“. Nu-i vorba, cam greu te va găsi după placul lui, mai ales din pricina pustiei celeia de obligativitate, dacă are copii de dat la școală. D-ta nu vei avea greutate mare ca să-i pricipi sufletul; *greutatea o vei avea ca să-l faci pe țărăn să te primească în sufletul său, ca să-l câștigi.*

În ziua, în care vei simți că satul te caută, că satul simte trebuința d-tale, în acea zi, să știi că deja ai început de multă vreme să prinzi loc în sufletul lui. Să urmărești cu îndărătnicie s'ajungi acea zi, care nu va fi nici curând nici ușor de ajuns. Dar să știi că numai acea zi te va face să simți că ești apostol și numai din acea zi va începe fericirea liniștită.

Să începi prin a arăta țărănului că în ochii d-tale are valoare. Când țărănul va simți că d-ta îl bagi în seamă, să știi c'ai câștigat chiar punctul de plecare. Inima lui începe a se muia, sufletul lui începe a se deschide. Va atârna foarte mult dela chipul cum te vei prezenta. Poți fi om foarte bun poți avea cele mai îngerești intenții și dorinți... o mică neprevvedere, o mică stângăcie îți strică totul! Și când te va lua lumea într'un fel, cu greu îi poți scoate din cap ideea gre-

șită despre d-ta și-i păcat și de d-ta și de timpul pierdut pentru învățământ.

Întâlnești un țărăn pe drum, un țărăn din satul în care ai să trăești. Ce vei face? Cum te vei întâlni?

Nici nu știi cum îl cheamă, pentrucă n'ai avut încă vreme să-i afli numele, el însă știe că ești învățător. Treci pe lângă el, fără să schimbi un cuvânt?

La sat țărănul îi dator să salute pe surtucar. Lucrul acesta nu-i scris nicăeri, dar face parte din moravuri. Surtucarul așteaptă salutul țărănului, fie că țărănul îl știe cine este, fie că nu-l știe. Îi drept că țărănul cam începe să se abată dela această „datorie“, obligatoare în trecut, dar cum iarăși îi drept că această „datorie“ îi arată semnul, manifestarea de respect către autoritățile constituite sau recunoașterea autorității morale.

Reprezintă însă învățătorul o autoritate morală, fața de țărăn? Dacă ar reprezinta-o, ar fi de prisos orice vorbă, iar sfaturile mele n'ar avea nici un senz. Tocmai acest lucru îl doresc: învățătorul să aibă autoritatea morală, trecere în sat, în înțelesul bun al cuvântului; iar această trecere n'o are până acum. Dela aceea că dorești binele și ridicarea țărănului și până la aceea că țărănul are cunoștință despre această dispoziție sufletească a d-tale, mai este încă o bună distanță!

Salutul face și el parte, ba chiar e primul jalon de orientare al tactului, al strategiei dăscălești.

Dacă țărănul cu care te întâlnești pe drum, te salută... mângâie-te! vei avea un semn: cu acest țărăn poți să intri ușor în vorbă, fără să-l miri mult; iar dacă nu te va saluta, să nu te întristezi! vei avea în aceasta un semn... de locul ce-l ocupi în sufletul său. Dacă te va saluta orice țărăn, cu care te întâlnești în sat, să te bucuri! se vede că predecesorul, ori tovarășul d-tale mai vechiu în sat, au deja puncte câștigate în sufletul satului, și nu-ți va fi așa greu; dacă nu te va saluta nimeni, să nu te întristezi: se vede că predecesorul d-tale nu câștigase niciun punct în sufletul satului și vei vedea în aceasta cât ai de lucru în sat — știu că nu te ferești de lucru.

De vei aștepta să ai ocazie, să vie cineva ca să-ți prezinte, după eticheta orașului, rând pe rând, pe fiecare țărăn în parte, pentru ca apoi să ai dreptul să intri în vorbă cu ei, vei aștepta înzadar.

N'ai nevoie de nici o recomandare, pentru ca să intri în vorbă cu țărănul, mai ales că, imediat ce-ai intrat în sat se știe c'a venit „profesor“ nou și că d-ta ești acela; ba chiar din prima zi, te și știe cum te cheamă. Țărănul însă are obiceiul, bunul obicei, de a-ți dori „buna ziua“ când se întâlnește cu altul, fie că sunt din sat: deci trebuie să te supui acestui obicei de a da „bună ziua“ cu orice țărăn te întâlnești în sat; iar aceasta chiar din prima zi a intrării în satul, în care ai să fii învățător.

Să nu te superi, te rog, că-ți spun aceste lucruri, pe care, poate, le-ai fi făcut și fără să-ți spun

eu; dar am și eu motivele mele pentru care ți le spun. Eu știu că mulți tineri cred că dacă au ajuns în posesiunea unor anumite cunoștințe la cari restul muritorilor n'au ajuns apoi, nu știu cum, Dumnezeu să mă erte, dar par'că așteaptă ca restul muritorilor să li se închine. Intenția școlii este în adevăr să facă pe om mai bun, dar până una alta trebuie s'arăți că ești mai bun decât alții. Oamenii buni se impun prin bunătatea lor, mai mult decât prin știința lor. Țăranilor trebuie să le dovedești și că ești bun și că știi mai mult decât ei; numai după aceea vei avea influență morală, trecere și deci, numai după aceea se vor simți obligați să-ți arate admirația — salutul țăranilor pentru d-ta să-ți fie ca un semn că deja ești ceva în sufletul lor. Pân'atunci să știi, că se poate întâmpla ca să te întâlnești cu țărani, cari nu te vor saluta. Dacă ți se va întâmpla acest lucru să nu te mârșești; aceasta va însemna că ei încă nu știu că au nevoie de d-ta. La rigoare poți preveni asemenea neplăceri, începând d-ta cu salutul. Cum? Un învățător să salute pe-un țăran? Ei da? să-l salute, până când îl va face pe țăran să-l salute pe el.

Și iacă pentruce. Salutul d-tale va fi ceva neobiceiuit în sat; satul va vorbi despre acest lucru. Se va stabili, chiar dela început, vorbă bună despre d-ta; și ai nevoie de multă vorbă bună, despre d-ta, între țărani. În primul loc se va stabili că nu ești mândru; și asta nu-i puțin, pentrucă mândria este o piedică pentru strângerea relațiilor omenești. În al doilea loc țăranul va vedea că sunt și surtucari, cari îi bagă în seamă, cari îi consideră și pe ei oameni — ceea ce iarăși nu-i puțin lucru, din punctul de vedere al îndulcirii relațiilor dintre țărani și surtucari.

Treci pe lângă casa unui țăran și-l vezi afară; dă „bună ziua”. Dacă vezi că nu-i grăbit, schimbă o vorbă două, întreabă-l ceva care-i în legătura cu ocupația în care se află și treci mai departe. Dacă nu ești grăbit, poți să te oprești puțin în loc și să vorbești mai mult; dar să te ferești de a da sfaturi cumva. Am să-ți spun mai pe urmă când să începi cu sfaturile. Lasă-i timpul să-te cântărească el, cum știe el. Și... ce bine știe el să cântărească! Auzi?

Să știi că țăranului i-e drag să stea de vorbă cu surtucarul; și dacă nu stă la vorbă, de obicei, apoi nu-i vinovat țăranul, ci surtucarul. Surtucarul ocolește pe țăran, iar nu țăranul pe surtucar. Dar să știi că trebuie să începi d-ta întâiu vorba, să n'astepti să înceapă el; el se teme să nu te supere vorba lui, ori faptul că vine și caută vorbă cu d-ta.

Să nu uiți un singur moment că ești învățător; dar să nu uiți în acelaș timp că trebuie să dovedești sătenilor că ești om. Și nu poți produce mai serios dovadă că ești om, decât stând de vorbă cu oricare. Lasă-l să vorbească dacă începe; lasă-l să vorbească mai mult el decât d-ta. Fă-te că aprobi tot ce spune el; prin aceasta va simți că înseamnă și el ceva în ochii d-tale și că nu-l crezi chiar prost, că adevăr n'ar

ști nimic pe lume. Fă-te că vrei să afli, să înveți dela el și numai din când în când dă-ți și d-ta părerea; însă să știi c'atunci, când îți dai părerea, să nu ai aerul să susții numaidecât că ai dreptate. Părerea d-tale să ți-o dai cu așa ton, încât să se vadă că d-ta singur te temi că poate n'ai avea dreptate. Și să-ți dai părerea răsând ușor, ca să nu creadă cumva că nu poate fi și pe a lui. E drept că adevărul e numai într'un fel; dar nu-i drept că adevărul e primit dintr'o dată. Nu-ți spun că această tactică s'o întrebuițezi toată viața — ar fi un pericol pentru d-ta — dar te sfătuiesc s'o întrebuițezi la început numai decât, până când vei face pe țăran să stea și să dorească să stea de vorbă cu d-ta.

Ia seama! Să nu crezi că iubirea satului o să-ți vie așa ușor, ori o să-ți cadă așa din senin. Să știi că iubirea satului o să-ți vie cu țărâita; dar să nu uiți nici un moment că „picătura mică face lacul mare”.

Increderea satului, apoi iubirea, nu sunt lucruri de toptan, ci de bucată, ba chiar de fărâmiță. E prea bruscă trecerea dela izolarea complectă a învățătorului de până mai deunăzi, la întrunirile publice din cercurile culturale. Iar părerea aceasta a mea o dovedește faptul că țăranii, în mare parte, nu vin de bună voie la adunările cercurilor culturale, ori se lasă greoi și nu vin toți. Lucrul e cunoscut de învățători; iar dacă sunt cercuri culturale, la cari sătenii vin bucuroși și în mare număr, faptul întărește și mai mult părerea mea; la acele cercuri învățătorii trebuie să fi muncit în chip deosebit ca să aibă trecere; trebuie să fie înconjurați de iubirea satului, numai după ce a câștigat mai întâiu această iubire, picătură cu picătură.

Lecție practică.

Clasa V.—VI.

Studiul: *Higienea.*

Unitatea metodică: *Plante medicinale.*

Princ'pii metodice d'actice: *Cu și fără intuițiune.*

Recvizite trebuincioase: *Plante în natură.*

I. Pregătirea:

a) *Disciplina, lucrări silente.*

Fiiți atente!

Clasa I. să scrie pe tablă n-rii cu păreche dela 2—20 și îndărăpt. Clasa II.-a va scrie pe caet poezia „Școlarul șilitor”. Clasa III. și IV.-a, vor descrie pe scurt în caet povestea celor doi nepoți, de împărat, pe care i-a lăptat lupoaica, iar clasa V. VI.-a vor fi atente!

b) *Reînnoirea cunoștințelor vechi.*

Despre ce ați învățat în ora trecută? (Nol în ora trecută am învățat despre morburi.) Despre ce morburi am învățat? R! (Despre tușă, friguri ect.) Știți voi de ce are omul nevoie când e morbos? S! (Omul când e morbos are nevoie de îngrijire bună și de leacuri.)

c) *Deșteptarea interesului.*

Ascultați! Azi vom învăța ceva nou. Vom învăța despre niște leacuri, cari se folosesc la vindecarea boalelor. Ce vom învăța noi azi? E! (Noi azi vom învăța despre niște leacuri, care se folosesc la vindecarea boalelor.)

d) *Ficsarea țintei.*

Băgați bine de seama! Acum vom învăța despre „plantele medicinale” sau plantele de leac. Despre ce vom învăța azi? B! (Azi vom învăța despre plantele medicinale.) Despre ce vom învăța azi, să ne mai spună și N! (Răspuns complet). Așa-i!

II. Predarea.

(Cu și fără intuiție.)

Când omul este bolnav, are nevoie de medicamente, sau cum am mai zice, de leacuri și — dacă numai se poate — chemând momentan medicul. Se întâmplă însă, că nu-l putem adesea chema momentan și locuind mai vărtos la sate, ajutorul său poate ajunge târziu. Deci, este foarte bine, ca omul să aibă la îndemână cele mai necesari leacuri de casă. (Intrebări, răspunsuri.)

Ascultați! Bunul tată ceresc, a rânduit așa: ca pe câmp, pe livezi, prin grădini și păduri; printre nenumăratele firicele de iarbă, să se afle o mulțime de plante vindecătoare numite: „burueni de leac”, pe lângă cari omul nu trebuie să treacă nepăsător. Numărul plantelor de leac, este foarte mare și dacă noi ținem acum pe toate mi-ar trebui un timp foarte lung, mă voi mărgini de a vă face cunoscute, cele mai des întrebuate de poporul nostru.

(Urmează întrebări și răspunsuri complete.)

Priviți la mine!

Planta, aceasta, (arat planta) se numește mușețel sau romaniță. (Intrebare, răsp.) Ea crește pretutindeni, dar mai ales pe câmp. Are o tulpină verde și rămuroasă. Frunzele ei sunt mărunte și cresiate. Florile sunt albe pe margini, și galbine la mijloc. Rădăcina îi este subțire și stufoasă. (Intrebări răspunsuri.) Cu ceaiul de mușețel se vindecă unele dureri de stomac și intestinale. Se mai folosește acest ceai și la spălarea rănilor, precum și la gargarizatul gâtului. (Intrebări, răspunsuri complete.) Această floare se poate culege, până nu-i prea coaptă și se uscă la loc umbros. Cum se numește această plantă? S! Să ne mai spună și N! Pe unde crește ea? Să spună Z! (Răspunsuri complete! Descrie-o tu D! La ce-i bun ceaiul de mușețel? A! (Răsp.) Așa-i!

(Urmează fixarea punctului 1.) **Mușețel.**

Priviți la mine!

Vă arat aici altă plantă vindecătoare, care se numește mentă. Cum se numește? B! (Răspuns.) Mentă are ramuri verzi, frunze ovale și flori albastre. Sunt mai multe soluri de mentă. Frunzele de mentă pipărată, au gust iute ca de piper. (Intrebări, răspun-

suri complete.) Din frunzele de mentă se pregătește un ceai f. bun și picături minunate pentru stomac. Se uscă asemenea la umbră. Ce plantă este aceasta? C! (Răsp.) Descrie-o S! Bine,

(Urmează fixarea punctului 3.) **Menta.**

Băgați de seama!

Vă mai arăt o plantă. Aceasta se numește floare de teiu. Cum se numește? A! (Răsp.) Florile de teiu uscate și fierse, ne dau un ceai minunat în contra răcelii, a tusei și durerii de gât. Ce ne dau florile de teiu uscate? D! (Răsp. complet.)

Teiul este un arbore mare, care înflorește din Iunie până în Iulie. Coloarea florilor de teiu este verzie-galbina. Pe la noi teiul se află în abundență.

(Intrebări, răspunsuri.)

(Urmează fixarea punctului 2.) **Teiul.**

Băgați de seamă!

Azi toate sunt scumpe, dar îndeosebi medicinile sunt enorm de scumpe! Deci e bine, ca omul să se îngrijească din bună vreme și să adune din aceste plante cât de multe. Dacă timpul și împrejurările vă permit, culegeți și spre vânzare din aceste plante de leac. Ele se plătesc bine prin farmaciile și prin aceasta vă veți face un câștig mare.

La folosirea lor să observăm următoarele: Ele trebuie culese la timp, până încă nu sunt coapte de tot. Trebuie uscate la umbră și vânt. În fine le păstrăm în săculețe de pânză, acățate în loc uscat, la aer curat.

(Intrebări, răspunsuri.)

a) Repetare.

Așa dar despre ce fel de plante am învățat în ora aceasta? B! (Noi în ora aceasta, am învățat despre plante medicinale.) Numește câteva plante medicinale? N! (Mușețelul, Mentă și Teiul.) Ceaiul de floare de Mușețel la ce e bun? A! (Răsp. compl.) Când se culege? E! (Răsp.) Ce fel de plantă este Mentă? F! (Răspuns complet.) Ce se folosește dela mentă? L! (Dela mentă se folosesc frunzele.) Ce se pregătește din ele? P! (Răsp.) Câte soluri de mentă sunt? R! (Răsp.) Florile de teiu la ce le folosim? B! (Le folosim în contra răcelii.) Cum le pregătim? S! (Florile le fierbem în apă și apa aceea ne dă ceaiul.) Așa-i!

c) Aplicarea.

Ascultați! Afară de aceste mai sunt și alte plante vindecătoare, despre cari vă voi mai vorbi în altă oră. Despre aceste însă ce am învățat acum, veți răspunde în ora viitoare. Dar să mi culegeți și voi din ele și să mi-le aduceți tă le văd.

(După predare inv. explică elevilor terminii necunoscute — conform gradului lor de pricepere)

Elena Lungu-Murgu.

Școala și Caracterul.

Învățătorul profesor de pedagogie Dr Petru Pipoș din Arad spunea: „Caracterul este o voință constantă și consecventă în toate acțiunile sale”.

Un adevăr iresturnabil. A fi om de caracter înseamnă a avea voință de fier neclintită și statornică, față de orice ademeniri, ori amenințări menite să i schimbe convingerile, ori cuvântul dat.

Caracterul poate fi de două feluri: caracter moral, cinstit și caracter imoral, necinstit.

Războiul, cu psihoza ce-a creat-o, a distrus multe caractere morale. În același timp a creat sumedenii de caractere imorale, păgubitoare nu numai pentru patrie, și societate, ci chiar pentru omenimea întreagă.

Întrebarea este, cari factori sunt chemați să saneze răul. De sigur în primul loc *dascălul român și școala română*.

Da, acești doi factori sunt chemați a sana boala, aceasta scârboasă și contagioasă.

Dacă veteranul dascăl român — a știut — în ciuda tuturor maltratărilor dușmanilor — să țină treaz și să cultive focul dragostei de neam, sprijinit de caractere morale și cinstitute, apoi garda mijlocie a dascălului român, trebuie să facă și să dea primul atac de luptă îndârjită și fără cruțare contra răului ce ne bântuie, atrăgând după sine și pleada cea tânără a învățătorilor noștri români, cari sunt speranța noastră a tuturor.

Pomplierii agili și pricepuți, văzând că focul nu se mai poate stinge, depun toate forțele pentru a-l localiza și a salva cea ce se poate.

Învățătorul român puțin va putea localiza din moravurile deja infectate, această datorință cade mai ales în sarcina societății române culte. Dar trebuie să lucreze cu puteri înreite pentru a crea din mlădițele tinere concrezute lui cetățeni onești, caractere morale și cinstitute. Copilul ieșit din școală românească, să fie în stare a se pălmuși pe sine însuși, când ar săvârși o faptă contrară cinstei morale. Acesta trebuie să fie scopul principal, ce trebuie să-l alba în vedere noua generație a dascălilor neamului.

Instițutor **T. Domocoș.**

Nou Ideal în educație.

În Anglia, s'a ținut al VII-lea Congres al „Noului Ideal în Educație”. S'a exprimat dorința pentru o mai mare unitate între diferitele părți ale programului analitic, o mai strânsă corelație între diferite subiecte tratate.

S'a constatat condițiile, primejdioase pentru copii, a școalelor actuale, în cari nemișcarea forțată, cărțile proaste, marile greșeli psihologice, îi fac pe copii capabili numai de o supunere oarbă și o activitate mașinală. Educatorii ar putea să organizeze școalele după un alt plan, care să permită copiilor să nu-și mai piardă impulsia creatoare așa de prețioasă, care trebuie dirijată pe căi folositoare și nicidecum înădușită.

Cântarea în școala primară.

Școala primară este chemată în primul rând să pună bazele educației. Alături de introducerea micilor elevi în ramurile de cunoștințe, ea trebuie să dea atențiunea cuvenită și culturii artistice.

Artele, cari se pot introduce în școala primară, sunt poezia și muzica însoțită de text: cântarea. În școala românească cu atât mai ușor, pentru că dispozițiile artistice sunt înăscute în firea Românului.

Insemnătatea cântării în școală e indiscutabilă. Ea, care poate aduce cel mai bun serviciu concentrației învățământului, are de scop să încoroneze dezvoltarea sentimentului religios-moral, să desvolte iubirea de neam și de patrie, simțul social și de disciplină, gustul estetic ș. a. Cântarea desvoată și simțul limbii, întărește plămânii și inzestreaază mintea elevilor cu cunoștințe reale. Totuși cântările din unele școli și astăzi sunt escluse, iar în cele mai multe se propun numai din datorie. Efectul, în aceste cazuri, e zero. Școala, care neglijă un studiu frumos și educativ cum e cântarea, nu-și împlinește chemarea și păcătuiește greu față de micii copilași. Până ieri eram siliți să cântăm: „Isten áld meg a magyart!”

Acum avem toată libertatea să punem instrucția cântării în serviciul dezvoltării sentimentului național. Să o ridicăm deci la locul ce se cuvine unui *factor educativ și cultural în școala primară*. S'a constatat că în școlile unde se dă atențiunea cuvenită cântării, rezultatul general al instrucției este mai bun. Iată de ce instrucția sistematică a cântării azi nu mai poate lipsi din nici o școală populară.

La instruirea cântărilor vom proceda ca și la celelalte obiecte de învățământ. Incepem cu cântări mai ușoare și simple, dar frumoase. După text acestea au să fie cât mai aproape de sufletul elevului, să albe o limbă corectă și frumoasă, iar conținutul să fie educativ.

Un învățător, chiar lipsit de cunoștințe muzicale temelnice, va putea să producă rezultate multumitoare dacă este pătruns de cântecul ce-l cântă copiii și îl predă cu însuflețire și cu sentiment. Cântecele are să plece din inimă, ca să pătrundă în inimă. O deosebită atențiune trebuie să se dea și felului de executare al cântării. Se va începe într'un ton potrivit elevilor, să nu treacă în zbierături, dar să fie viol, acesta fiind mai potrivit cu firea copiilor.

Elevii trebuie să fie introduși și în partea teoretică a muzicii, firește indirect, în baza cântărilor prin intuiție. În definitiv numai cu ajutorul cunoștințelor muzicale teoretice și practice este posibilă adevărata instrucție a cântării, pe care o cere planul de învățământ.

I. Bărbulescu.

Apel

către învățătorii din județul Bihor.

Domnul Ignat Mircea, mare proprietar la București, a pus la dispoziția corpului didactic dela școala primară de stat No. II. din Oradea-Mare suma de 3000 Lei, ca premii pentru trei lucrări referitoare la trecutul Bihorului și anume:

1. Viața culturală românească în Bihor.
2. Viața economică românească în Bihor.
3. Datini, credințe, cântece și snoave din Bihor.

Pentru elaborarea acestor teme s'a publicat concurs încă în luna Octombrie 1921, până azi însă nu a intrat nici un manuscris.

Ar fi foarte trist, ca acest concurs să epire fără nici un rezultat. Ar fi un atestat de paupertate prea trist la adresa învățătoriei române din Bihor. Nu-mi vine a crede, că între cei peste 400 învățătorii români din acest județ să nu fie câți va cari să se pună la lucru.

Colegii învățători dela sate, au ocaziune să vorbească zilnic cu sătenii lor dela cari pot auzi tot felul de lucruri, de multe ori nouă chiar și pentru cel mai învățat om.

Luăți numai tema Datini, credințe . . . etc. și vedeți, că poporul nostru românesc are atatea datini și credințe, la naștere, nuntă, înmormântări, credințe despre pasări animale insecte . . . etc. încât se pot scrie volume întregi. Toate aceste adunate la un loc vor putea servi la alcătuirea unei lucrări în stil mai mare, care se cuprindă întreg folclorul român din Bihor.

Se vor descrie datinile și credințele dela Crăciun, Anul nou, Bobotează, 40 de sfinți, Bunavestire (Blagoveștenie) Florii, Paște, S. Gheorghe, Înălțarea Dului (Ispasu) Rusalii. Cari sunt zilele în care nu lucră babele, nevestele, fetele? Ce se știe despre caii lui Sân-Toader?, despre Luca, Foca și Precup?

După aceste se vor descrie credințele, descântecele de joc, chiuiturile.

În altă ordine se vor aduna cimilituri, ghicitori, glume, păcăleli, snoave, povești . . . etc.

Apoi se vor aduna vrăji, farmece și descântece.

Toate aceste adunate cu sârguință vor da un material de folcloristică foarte bogat.

Colegii învățătorii se vor feri să culeagă astfel de lucruri dela cunoscători de carte, deoarece ce mulți dintre aceștia știu o mulțime de lucruri pe cari le-au cetit ori învățat din diferite cărți și foi periodice.

Ori cari dintre domnii colegi, care ar dori să lucre una din aceste teme, îi stau foarte bucurosi la dispoziție cu îndrumările de lipsă.

Fac deci un nou apel la toți colegii învățători din județul Bihor precum și la toți aceia cari ar dori se ia parte la concurs, ca operațele lor — însoțite de un plic închis provăzută cu motto, în care se va afla și numele autorului — să se trimită la adresa subscrisului în Oradea-Mare, cel mult până la 1 Mai 1922.

Nicolae Firu
învățător—director.

PARTEA OFICIALĂ.

I.

Ordin circular

către toate eforiile școlilor primare de stat.

În baza ordinului Nr. 42328—1921, VI. al Directoratului General considerând, că prin decretul privitor la reorganizarea învățământului primar Nr. 13869—919 al Consiliului Dirigent Român în lipsa regulamentelor speciale făgăduite în paragraful 25 al decretului s'au născut o seamă de încurcături neplăcute cu ocazia constituirei Comitetelor școlare, Vă îndrumăm, ca în chestiunile de amănunt la Comitetele școlare dela școalele primare de stat să procedați până la alte dispoziții potrivit cu dispozițiile amănunțite ale instrucțiunii ungurești Nr. 53000—1909.

II.

Ordinul circular Nr. 29000—921, VI. al Directoratului General adresat Consistoarelor confesiunilor minoritare se comunică pentru orientare.

În general se observă, că autoritățile confesionale în corespondența oficială omit cu totul limba română, folosind numai pe cea maghiară.

Cu prilejul acesta, avem onoare a Vă aminti dispozițiile §-ului 16. al art. de lege XLIV. din anul 1866. conform cărora autoritățile confesionale în corespondența adresată către guvern și către oficiile subalterne ale acestuia, sunt obligate a întrebuița pe lângă limba lor maternă și limba statului.

Vă învățăm, deci să binevoiți a îndruma toate oficiile subalterne, ca să respecte dispoziția aceasta a legii și dela 1 Ianuarie 1922 în corespondența lor oficială cu guvernul și cu oficiile școlare ale statului să folosească în prima coloană limba statului și numai pe lângă aceasta paralel și limba lor maternă (germană, maghiară, slovacă etc.

Cu onoare Vă comunicăm, că simultan am ordonat autorităților școlare subalterne ale statului, ca începând cu ziua de 1 Ianuarie să refuze fără ori ce discuții toate adresele autorităților confesionale cari nu sunt scrise și în limba statului.

Revizoratul școlar al județului Bihor.

Statificarea învățătorilor confesionali din Ardeal. Dnii Traian Suteu, Andrei Pora, Oct. Pop și Anton Domide, delegați de conferința învățătorilor, ținută la Cluj în ziua de Februarie, aduc la cunoștința învățătorilor din Transilvania, Banat, Crișana și Maramu eș că în audență ce au avut-o la dl prof. dr C. Angelescu, ministrul instrucției, au obținut următorul rezultat.

Toți învățătorii confesionali români, în număr de 1.404 a căror statificare era deja hotărâtă, vor primi decretele de numire în cel mai scurt timp, iar salariul lor de învățători de Stat va fi pus în curgere fără amânare.

Telegrama oficială în acest sens a fost expediată în ziua de 8 Februarie, de către ministerul central din București, către secretariatul de instrucție din Cluj.

INFORMAȚIUNI

Noul ministru el instrucției dl. I. Angelescu și a început activitatea.

Inspekția școalelor în județul Bihor. Conform datelor mai recente corpul didactic primar din județul Bihor prezintă următorul tablou statistic: Institutori urbani de stat în Oradea-Mare, Salonta, Beiuș, etc. total **109**; învățători de stat români și maghiari la oaltă **218**; învățători confesionali români (gr. or. și gr. cat.) **129**; învățători confesionali rom. cat. maghiari **157**; învățători maghiari reformați **134**; învățători confesionali izraeliți **36**; evanghelici luterani **2**; la școale particulare **2**.

Pentru exercitarea controlului școlar pe anul școlar curent persolanul Revizoratului, în conformitate cu ordinele superioare a fost repartizat în modul următor:

1. Revizorul școlar va avea inspekția școalelor urbane din Oradea-Mare, Salonta și Beiuș și după necesitate a altor școale rurale din județ. 2. Subrevizorul **P. Corolu** rămâne permanent în biroul revizoratului, având a inspekta numai în cazuri speciale. 3. Subrevizorul **Dr. A. Caba** inspektează plasele Marghita și Sălărd. 4. Subrevizorul **I. Tripon** în plasele Aleșd și Centrala. 5. Subrevizorul **I. Fersigan** în plasele Valea lui Mihai și Săcueni. 6. Subrevizorul **V. Teuca** în plasele Tinca și Beliu. 8. Învățătorul-director **I. Barbulescu** detașat la Revizorat va fi delegat cu inspekția școalelor din plasele Ceica și Salonta.

Aprecierea muncii noastre. Apariția revistei, „Școala Nouă” a făcut o bună impresie în toate cercurile, cari se interesează de soarta școlii românești.

Toate ziarele din vechiul regat au luat notă de apariția noastră.

„Legea Românească” organul oficial al eparhiei ortodoxe din Oradea Mare ne apreciază astfel: „Cu data de 1. Ianuarie 1922 a apărut în Oradea-Mare

o nouă publicație periodică. Este revista pedagogică a corpului didactic primar din județul Bihor, purtând titlul de „Școala Nouă”. Apare la 1 și 15 a lunii sub conducerea unui comitet de redacție. Nr. 1 se prezintă în condiții foarte bune. Conține articole semnate de Dnii: Gh. Tulbure, Ion Florea, N. Firu, V. Stănescu, toți buni mânători ai condelului. Din scrisul lor se desprinde noul program de activitate al învățătorului român, dela care se cere suflet nou la vremuri noi. În Bihor avem un corp didactic numeros, și în Oradea-Mare s'au adunat mulți din cei mai distinși învățători. Aceștia vor ști da de sigur Școlii Noul o îndrumare sănătoasă. Salutăm cu dragoste frățească apariția noului confrate și l urăm vieață lungă Dorim să ne fie un bun camarad în frumoasa operă culturală ce o avem la aceste margini de țară. Cu noua revistă, publicațiunile românești din Bihor se ridică la 5, ceea ce înseamnă o nouă cucerire a slovei românești, și un nou focar al redeșteptării noastre”.

Iar dl Dr R. Fersigan subdirector al învățământului superior dela Directoratul general din Cluj ne a trimis cele mai calde felicitări, pentru ideea de o scoate o revistă pedagogică în acest județ.

În fine ne îmbărbătează și faptul, că mai mulți colegi din județele învecinate ni-au cerut revista.

Un proiect de lege asupra frecventării școlare și a prelungirii până la 14 ani a obligativității școlare se discută acum în Senatul din Franța. Iată cum îl motivează raportul: „Acum copilul părăsește școala la 11 ani. Bagajul intelectual pe care-l duce, nu-i tocmai mare. Alte țări, mai ales Germania, obligă pe copii să frecventeze școala până la 14 ani. Este dar de cel mai mare folos de a ridica nivelul intelectual al copiilor noștri și de a-i deprinde să-și caute alte distracții decât acele care-l atrag acum. Trebuie supravegheată inteligența, judecata pentru a le ușura evoluția. Din acest punct de vedere, Franța este în urma multor țări.

„Pentru a remedia aceasta inferioritate, trebuie întemeiate școli speciale, trebuie asigurată frecventarea școlară, trebuie pedepsiți părinții, cari opresc copiii să meargă la școală, trebuie stabilită o corespundență între școală și familie, trebuie în fine ca copiii să părăsească școala cu ideea, că au posibilitatea de a reflecta, de a concepe, de ajudecă și de a urmări cu stăruință hotărârile luate.

În cantonul Geneva (Elveția) s'a votat a nouă lege pentru obligativitatea asigurării școlare în caz de boală. S'a creiat o „casă cantonală generală de asigurare infantilă în caz de boală”, care asigură membrilor săi asistența medicală și farmaceutică, iar la voie, vilegiatura la munte sau la câmp. Fac parte toți copiii cari frecventează școalele publice sau private de orice grad.

Congresul național al profesorilor de muzică din Franța, cere ca în noile programe ale învățământului primar, să se țină socoteală de nevoile și aptitudinile copiilor, punând educația urechei și a vocii mai înainte de studiul semnelor, și să trezească spiritul de curiozitate, simțul muzical, sentimentul estetic, prin exerciții apropiate.

Leafa pe luna Februarie n'a sosit încă, fiindcă Directoratul general din Cluj nu are delegația dela București. Sperăm însă, că această delegație va sosi în în curând și învățătorii vor primi leafa degrab.

Numiri. Au fost numiți în învățământ: **Dimitrie Pop** la școala primară de stat din Sănnicolaul român, **Peer Atanasie** la Almaș, **dsoara Vasilescu** la Gepiu.

Activitatea extrașcolară a învățătorilor noștri se manifestă din ce în ce. Astfel ne vine știrea că inv. R. Popa din Leș a aranjat o șezătoare literară bine-succesă. Regretăm însă, că intelectuali români ai comunel nu au arătat nici cel mai mic interes față de șezătoare.

Învățători reactivați. În urma serviciilor prestate și în baza propunerii revizoratului școlar învățătorii **Sala Vasile** din Suștia și **Trifan Ioan** din Botean au fost reactivați definitiv.

Casa învățătorilor. Revizorul școlar al jud. Ciuc a cumpărat în Miercurea-Ciucului o casă a învățătorilor, unde stă la dispoziție o bibliotecă și o cameră aranjată cu cinci paturi pentru învățătorii călători, cari ar dori să cunoască munții Ciucului. Un lucru vrednic de imitat.

Ministerul instrucțiunii, văzând insuficiența absolută a sumelor pe cari — în special comunele urbane.

le prevăd în bugetul lor pentru întreținerea școalelor, a intervenit pe lângă ministerul de interne ca să ia măsuri pe viitor ca, acea cotă de 10 la sută prevăzută în lege, să fie respectată.

Ministerul de instrucție adaugă, că în cazul când actuala stare de lucruri va continua să dăinuiască, el se va vedea silit de a uza de art. 76. din legea învățământului primar — adică de a face cheltueli cu întreținerea școlilor în contul comunelor și a urmări venitul lor, până la echivalența cotei de 10 la sută din bugetul fiecărei comuni.

În locul dlui **A. Ciortea** noul guvern a numit Director General al Instrucției din Cluj pe dl **dr Ion Matei**, binecunoscutul bărbat de școală și de muncă. Arăt dl **dr Mateiu** că și dl directorul general al învățământului primar în minister. ni-au promis, că vor colabora la revista noastră.

Girant respons: **P. Corolu.**

CĂRȚI ȘI REVISTE

A apărut în editura institutului de editură „Cartea Românească”: Elemente de cultură generală, Noțiuni de Pedagogie, Didactică și Metodică de Ana Conta—Kernbach ediția V-a. Prețul Lei 22'50.

A apărut „Geografia județului Bihor” pentru el III. primară și „Geografia patriei” pentru el IV. primară, de P. Coroiu, I. Tripon și T. Domocoș, aprobată de On-Minister al Instrucțiunii,

De vânzare la librăria românească în Oradea-Mare.

SFATURI ȘI INFORMAȚII.

Dlul Șora, Feneirș. Chestiunea cu subvenția de stat pentru Dta cu începere dela 16 Septembrie 1920. se află la Secretariatul general din Cluj pentru soluționare. Să aștepți rezoluția, care la tot cazul va fi favorabilă.

Mai multor învățători. Ne bucură mult cuvintele de laudă și interesul ce-l arătați față de acțiunea noastră. Ne pare rău, că din numărul prim am tipărit exemplare prea puține. Număruj II. îl vom trimite tuturor, cari au cerut suplimentar.

Dl dr Octavian Prie plecând din fruntea Secretariatului General de instrucție a fost sărbătorit de Uniunea corpului didactic din Cluj, care i-a prezentat un frumos album cu semnături

Aviz.

Se aduce la cunoștința Onor. corp didactic interesat că din lozurile asociațiunii pentru literatură și cultura poporului român au câștigat:

Seria B. Nr. 14017. premiu 500 Lei.

Seria B. Nr. 14198. premiu 200 Lei.

Deținătorii acestor numeri vor avea a înainta lozurile la casieria asociațiunii în Sibiu de unde li-se vor trimite premiile câștigate.

Cuprinsul.

Învățătorul în satul real	— — —	S. Pepescu
Lecție practică	— — —	El. Lungu-Murgu
Școala și caracterul	— — —	T. Domocoș
Cântarea în școala primară	— — —	I. Barbulescu
Apel	— — —	N. Firu
Partea oficială	— — —	**
Statificarea învățătorilor confesionali	— — —	**
Informațiuni	— — —	**
Cărți și Reviste	— — —	**
Sfaturi și informații	— — —	**
Aviz	— — —	**